

Virkemidler for flytende biobrensler og premiering i offentlige anskaffelser

Dette er Miljødirektoratets rolle på biodrivstoff

- Forvalter omsetningskravene for flytende biodrivstoff og flytende biobrensler, inkludert bærekraftskriterer
- Utreder endringer i omsetningskrav og biodrivstoffregulering på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet
- Gir råd til Klima- og miljødepartementet – anbefalinger om biodrivstoff og biobrensler som klimatiltak

Biodrivstoff er et viktig tiltak for å nå Norges klimamål, men en svært knapp ressurs

- Biodrivstoff kutter utslipp i det nasjonale regnskapet - det vil være svært vanskelig å nå 2030-mål uten bruk av biodrivstoff
- Biodrivstoff er en knapp ressurs, og særlig avansert biodrivstoff laget av avfall og rester
- I Norge har vi omsetningskrav som sikrer bruk av flytende biodrivstoff og -brensler
  - I 2023 brukte Norge rundt 3 % av global produksjon av avansert biodrivstoff

Det er omsetningskrav i alle transportsegmenter

Veitransport

Omsetningskrav på
19 %.

Regjeringen har
varslet økning til
33 % i 2030

Luftfart

Omsetningskrav på
0,5 %.

Regjeringen har
varslet økning i
tråd med EU-regler

«Ikke-veigående
maskiner»

Omsetningskrav på
10 % innført 1.
januar 2023

Regjeringen har
varslet økning til
28 % i 2030

Sjøfart

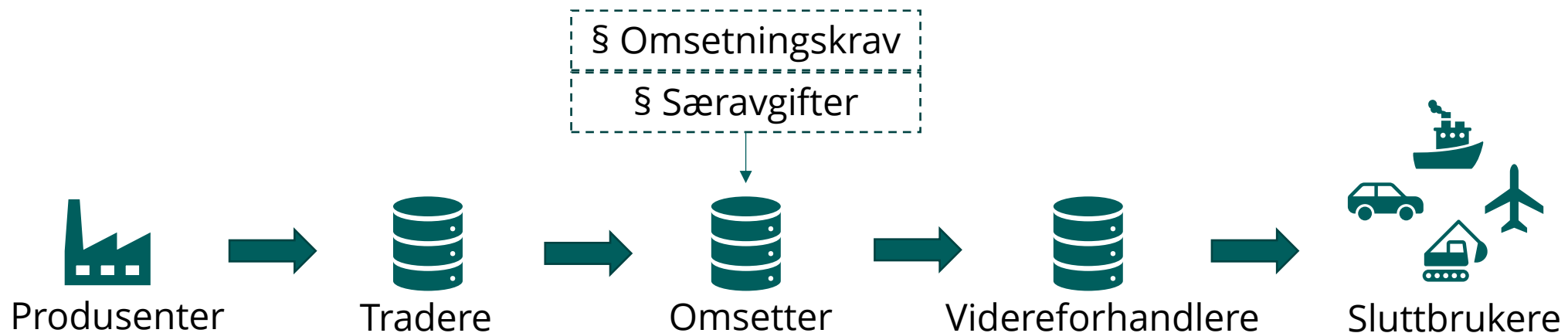
Omsetningskrav på
6 % innført 1.
oktober 2023

Regjeringen har
varslet økning til
18 % i 2030

Hva er et omsetningskrav?

- Styringseffektivt virkemiddel som sikrer en politisk fastsatt andel biodrivstoff per år. Gir forutsigbar etterspørsel.
- Kan rettes mot ulike deler av drivstoffmarkedet (veitrafikk, luftfart, etc.). Kun biodrivstoff og biobrensler til energiformål er omfattet (mao. ikke innsatsfaktorer).
- Biodrivstoff som brukes i omsetningskravet må oppfylle EUs bærekraftskriterier.

Flere fordeler med omsetningskrav

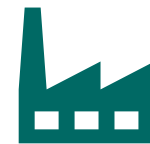
Styringseffektivt – sikrer en gitt mengde biodrivstoff

Kostnadene for økt bruk fordeles i utgangspunktet likt på alle brukere

Bærekraftskriterier og klassifisering av ulike typer råstoff følges opp sentralt

Gir forutsigbar etterspørsel etter biodrivstoff og danner grunnlag for investeringer i ny produksjon

...men det er krevende å kombinere med andre virkemidler

Hva skjer når enkeltkunder kjøper 100 % flytende biodrivstoff til veitrafikk i dag?

Omsetningskravet legger ikke føringer for hvordan omsetterne oppfyller kravet.

«Vår kommune vil stille krav om 100 % fossilfri drift til operatører»

«Vi ønsker å kjøpe 100 % biodrivstoff, for å levere fossilfrie tjenester»

Bring

Norgesbuss

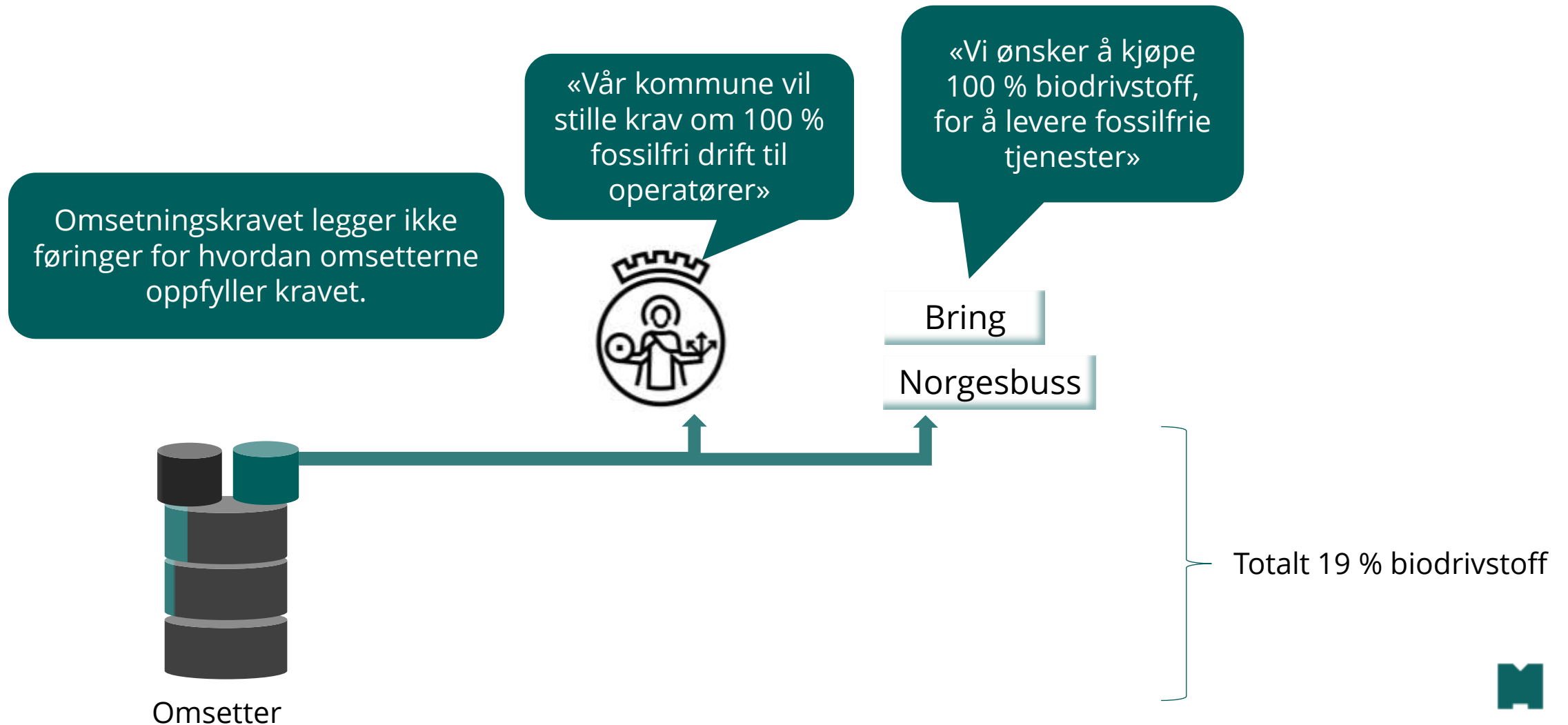

Totalt 19 % biodrivstoff

Omsetter

Hva skjer når enkeltkunder kjøper 100 % flytende biodrivstoff til veitrafikk i dag?

Våre anbefalinger til Klima- og miljødepartementet

Ved bruk av biodrivstoff i Norge, bør særlig fire hensyn vektlegges

1. Prioritere andre tiltak for å begrense behovet for biodrivstoff.
2. Sørge for best mulig global klimaeffekt av biodrivstoffet som brukes.
3. Rendyrke omsetningskravene som virkemiddel for flytende biodrivstoff.
4. Videreutvikle styringssystemet for biodrivstoffpolitikken.

Andre klimaløsninger må prioriteres for å sikre nødvendig omstilling til et nullutslippssamfunn. Utbredt bruk av biodrivstoff som klimatiltak kan forsinke omstillingen og låse inn «gammel» teknologi.

Vår anbefaling til offentlige innkjøpere

- Flytende biodrivstoff og biobrensler bør ikke fremmes gjennom offentlige anskaffelser, fordi det fremmes gjennom omsetningskrav.
- Miljødirektoratet og DFØs anbefaling: heller satse på nullutslipp og andre tiltak – spisse bruk av offentlige innkjøp mot områder der det er behov for utrulling og teknologiutvikling.
- Konsekvens av å følge anbefalingen: mer krevende å nå lokale og sektorspesifikke mål på kort sikt.
- Dette er vår hovedanbefaling - enkeltaktører har fortsatt mulighet til å kjøpe 100 % biodrivstoff.

Vurderinger av system for flytende biodrivstoff utover omsetningskrav

- Selv om det finnes løsninger for å sikre bruk av flytende biodrivstoff og biobrensler utover omsetningskravene, er vår hovedanbefaling fortsatt å prioritere andre tiltak.
- Det er et stort behov for andre tiltak og flytende biodrivstoff knapp ressurs – det er allerede stor etterspørsel i Norge og EU.
- Større risiko for manglende oppfyllelse av bærekraftskriterier i system utenfor og økt kompleksitet for dokumentasjon.

Biogass og faste biobrensler er ikke omfattet av omsetningskrav

- Biogass og faste biobrensler er ikke omfattet av omsetningskrav og våre generelle anbefalinger gjelder hovedsakelig flytende biodrivstoff og flytende biobrensler.
- Biomasse er en begrenset ressurs.
- Det tilsier at bruken av biogass og fast biomasse også bør prioriteres i de segmentene som er aller mest krevende å omstille til nullutslippsløsninger.

EUs reviderte fornybardirektiv stiller bærekraftskrav til flere typer biobrensler

- Det reviderte fornybardirektivet (RED II) er per i dag ikke tatt inn i EØS-avtalen
- Stiller krav til bærekraft og klimagassreduksjoner over livsløpet for
  - Biodrivstoff og biobrensler som skal regnes med i forpliktelser om fornybar energi
  - Biodrivstoff og biobrensler som er omfattet av økonomiske støtteordninger
  - Faste og gassformige biobrensler som brukes til produksjon av elektrisitet, varme, kjøling og brensler over en viss størrelse

RED II inneholder føringer for bruk av biomasse

- Gir føringer om at landene skal prioritere bruk av biomasse der det har høyest miljømessig og økonomisk verdi.
  - Det innebærer å hovedsakelig fremme avfall/rester til energiformål.
  - Særlig relevant ved utforming av nasjonale støtteordninger.
- Den nyeste versjonen av det reviderte direktivet fra 2023 har flere detaljer, blant annet ved å oppstille prinsipp om kaskadebruk av skogsbiomasse.
  - Trebaserte produkter bør prioriteres først, deretter forlengelse av levetid, gjenbruk og materialgjenvinning.
  - Til slutt bioenergi, før kassering.
- Direktivet er ikke tatt inn – grundigere vurderinger gjenstår.

Spørsmål?

